

SITUATIERAPPORT Departementaal Crisiscentrum VWS | Nieuw Coronavirus

1. GEGEVENS	
Aan	Voorzitters Veiligheidsregio's Directeuren Publieke Gezondheid GGD-GHOR Nederland Informatieteam NCTV Departementale crisiscentra RIVM
Periode	9 – 15 mei 2020
Nummer	13
Planning	Wekelijks
Classificatie	Bestemd voor VR, DPG en GGD en GHOR organisaties

Kernverhaal

In de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van een nieuw coronavirus. Dit virus kan de ziekte COVID-19 veroorzaken. Het nieuwe virus heeft zich inmiddels wereldwijd verspreid. Ook in Nederland zijn COVID-19 patiënten en zijn er patiënten overleden aan het virus. Het Nederlandse beleid is erop gericht om verspreiding maximaal te controleren en zo de druk op de zorg te minimaliseren.

Feiten – stand van zaken 15-05-2020

- Het totaal aantal positief geteste patiënten: 43.681 (+200)
- Het totaal aantal gemelde patiënten opgenomen (geweest) in het ziekenhuis: 11.492 (+35)
- Het totaal aantal gemelde overleden personen: 5.643 (+53)

Het aantal gemelde ziekenhuisopnames was de afgelopen week stabiel laag rond de 20-30 per dag, vergeleken met ruim 600 gemelde opnames per dag eind maart.

1. ORGANISATIE/OPSCHALING**Achtergrond OMT**

Het RIVM heeft een pagina met achtergrondinformatie toegevoegd over de rol van het RIVM en de rol van het OMT bij een uitbraak van een infectieziekte. Zie voor meer informatie www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/omt

Scenario voor de zorgsector

Op dinsdag 12 mei is er een eerste bijeenkomst van het LOT-C geweest om een nieuw een scenario voor de zorgsector te ontwikkelen, op basis van de kennis van de afgelopen maanden. Samen met vertegenwoordigers van GGD GHOR Nederland, LCPS, LNAZ, VVT en PBM zijn factoren benoemd die invloed hebben op de as van 'zorgsysteem toereikend' en 'zorgsysteem overbelast'. De volgende stap is dat de actoren uitgenodigd worden om mee te denken over die factoren. De derde stap is dat we die informatie omzetten in een concreet scenario met een worst-case en best-case variant.

1. OORDEEL / ONDERWERPEN**Sterfte begin mei nog sterk verhoogd maar veel lager dan in voorgaande weken**

In de week van 30 april tot en met 6 mei 2020 was de totale sterfte in Nederland sterk verhoogd. Wel was de oversterfte veel lager dan in voorgaande weken. In totaal zijn 3.101 sterfgevallen gemeld, gewoonlijk verwachten we in deze tijd van het jaar tussen de 2.585 en 2.889 sterfgevallen. Dat is tussen 212 en 516 meer sterfgevallen dan we zouden verwachten. Deze aantallen zijn komen min of meer overeen met de gemelde sterfte aan

laboratoriumbevestigde COVID-19 in diezelfde week (347). Zie <https://www.rivm.nl/nieuws/Sterfte-30-april-tot-6-mei-nog-sterk-verhoogd>

COVID-19 in verpleeghuizen stabiliseert

Het aantal nieuwe verpleeghuizen met COVID-19 patiënten is lager dan in maart en april. Sinds eind april stabiliseert het aantal nieuwe verpleeghuizen met COVID-19 patiënten. Er komen iedere dag nog wel nieuwe locaties bij, maar niet meer zoveel als in maart en de eerste helft van april. Zie <https://www.rivm.nl/nieuws/covid-19-in-verpleeghuizen-stabiliseert>

Informatiebehoefte en vertrouwen in informatie

In de loop van coronacrisis zijn mensen in Nederland zich meer zorgen gaan maken over hun eigen gezondheid en de gezondheid van hun familie. Ook de informatiebehoefte van mensen veranderde in de loop van de afgelopen maanden. Het vertrouwen in de informatie van het RIVM en de maatregelen is groot (80-85%). Dat blijkt uit de laatste tussenresultaten (week 28 april) van het vragenlijstonderzoek door het Nivel en het RIVM.

Webinar fysiologische effecten maatregelen

Prof. dr. (10)(2e) (neuropsycholoog, VU) en dr. (10)(2e) (neuropsychoneuroendocrinologie, TNO) organiseren op 20 mei een webinar over de fysiologische effecten die de huidige coronamaatregelen hebben. De webinar is bedoeld voor bestuurders, DPG'en, burgemeesters en andere belanghebbenden van RIVM en Defensie.

Bevolkingsonderzoeken in fases herstart

De drie bevolkingsonderzoeken naar kanker worden weer opgestart. De bevolkingsonderzoeken waren tijdelijk stopgezet als gevolg van de uitbraak van COVID-19. Voor het bevolkingsonderzoek darmkanker ontvangen cliënten vanaf deze week weer uitnodigingen. Vervolgens start medio juni - bij voldoende beschikbare persoonlijke beschermingsmiddelen - het bevolkingsonderzoek borstkanker weer op en begin juli het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker.

Testen van zorgverleners

Het laten testen van zorgverleners verloopt wisselend: doorgaans goed, maar her en der ervaren zorgaanbieders hick ups. In een aantal regio's verloopt het testen goed, maar IGG ontvangt van zorgaanbieders in de sector 'Verpleging en Verzorging' niet altijd positieve ervaringen over het testen in verscheidene GGD regio's. Het gaat dan vooral om de snelheid waarmee testen afgenomen kunnen worden en de snelheid waarmee er een uitslag komt.

Kwetsbare personen

- Vanaf maandag 11 mei wordt een eerste voorzichtige stap gezet naar versoepeling van de bezoeksregeling voor verpleeghuizen. In 26 verpleeghuislocaties wordt onder strikte voorwaarden één vaste bezoeker per verpleeghuisbewoner toegestaan. Met de kennis en ervaring die wordt opgedaan op deze locaties wil het kabinet stapsgewijs en voorzichtig op steeds meer verpleeghuislocaties beperkt bezoek toelaten. Als de bezoeksregeling in de praktijk goed werkt dan is het de bedoeling dat per 25 mei in meer verpleeghuislocaties beperkt bezoek kan plaatsvinden. Dit wordt op 19 mei door het kabinet besloten.
- In hospices is weinig uitval onder vrijwilligers en zorgverleners door besmetting met corona. Wel zet een groot deel van de hospices minder vrijwilligers in omdat zij gezien hun leeftijd tot de risicogroep behoren. Een groot aantal hospices draait nog op 'volle kracht', drie hospices hebben de deuren tijdelijk gesloten.
- Aanbieders van gehandicaptenzorg hebben veel zorgen over de financiële afwikkeling van zorg die geleverd is (of juist niet geleverd is) tijdens de coronacrisis. Aanbieders geven aan dat gemeentes en zorgkantoren meer op instellingsniveau verantwoording vragen. Dit kost veel tijd en geeft onzekerheid.
- Meerdere V&V instellingen geven aan zorgen te hebben over de financiële gevolgen door minder aanmeldingen van cliënten en leegstand in verpleeghuizen.

5. COMMUNICATIE
Pers- en publieksinformatie   - In de publiekscampagne 'Alleen samen krijgen we corona onder controle' wordt de urgentie van het gezamenlijk bestrijden van het coronavirus en de verschillende handelingsperspectieven onder de aandacht gebracht. Vanwege de paasdagen wordt de campagne geïntensiveerd en komt er meer nadruk op het volhouden van de maatregelen. - Het RIVM verzorgt publiekscommunicatie. Op de site van het RIVM is een kaart opgenomen waarin de positieve uitslagen vermeld worden per gemeente. De kaart geeft het totaal aantal positief geteste patiënten weer. Het is geen kaart met het actuele aantal zieke mensen in Nederland. Het RIVM geeft op dit moment geen gegevens over mensen die weer genezen zijn. - Ook is er publieksinformatie beschikbaar vanuit www.rijksoverheid.nl/coronavirus. Hier komt vanuit de één-overheidsgedachte informatie interdepartementaal bij elkaar met doelgroepgerichte communicatie. - Op de website corona.steffie.nl legt uitleghulp ^{(10)(2e)} moeilijke informatie over het nieuwe coronavirus op een eenvoudige manier uit. De website is speciaal bedoeld voor mensen met een verstandelijke beperking. - Het NKC verzorgt de brede publieksinformatie en het informatienummer 0800-1351. Dit algemene telefoonnummer is geopend voor vragen van het algemene publiek omtrent het nieuwe coronavirus COVID-19. Inmiddels werken hier 88 mensen om de vragen te beantwoorden. - Op de website https://www.nji.nl/coronavirus, geeft het Nederlands Jeugdinstituut allerlei antwoorden op vragen die leven onder jongeren, ouders en professionals in het jeugd domein. Alle informatie is afgestemd met cliëntenorganisaties, professionals, jeugdhulpaanbieders, gemeenten, onderwijskoepels, ministeries (VWS, JenV, SZW en OCW) en wordt dagelijks bijgewerkt. Ze hebben een maandelijks bereik van circa 1 miljoen bezoekers. Gegevensbronnen over COVID-19   Op de website van het RIVM is de 'wegwijzer naar gegevensbronnen over COVID-19' te vinden https://databronnencovid19.nl/. Deze wegwijzer toont een overzicht van databronnen die gerelateerd zijn aan het coronavirus en het bijbehorende ziektebeeld COVID-19. Van elke bron is een beschrijving opgenomen, en waar van toepassing een verwijzing naar de dataset(s).

5. MEER INFORMATIE
Relevante links: - https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19 - https://www.rivm.nl/ - Protocol voor de professionals: Landelijk draaiboek uitbraak infectieziekte: https://lci.rivm.nl/draaiboeken/generiek-draaiboek - https://www.igj.nl/onderwerpen/coronavirus Politiek   - Tweede kamer. Plenair debat over bestrijding van het coronavirus – 12 maart 2020 - Tweede kamer. Kamerbrief Inzet nationale crisisstructuur COVID-19 – 13 maart 2020 - Tweede kamer. Kamerbrief Stand van zaken bestrijding COVID-19 – 17 maart 2020 - Tweede kamer. Kamerbrief Aanscherping bezoek verpleeghuizen i.v.m. COVID-19 – 19 maart 2020 - Tweede kamer. Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 25 maart 2020 - Tweede kamer. Kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 31 maart 2020 - Tweede kamer, kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 7 april 2020 - Tweede kamer, kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 15 april 2020 - Tweede kamer, kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 22 april 2020

- [Tweede kamer, kamerbrief COVID-19: Update stand van zaken – 6 mei 2020](#)